

HÜKÜMLÜLERİN NAKLİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

26.3.1987/3339 Sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunmuştur.
RG 7.4.1987, Metin: RG 13.6.1987

Başlangıç

Aşağıdaki imzaları bulunan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve diğer Devletler, Avrupa Konseyinin gayesinin üyeleri arasında daha sıkı bir birlik sağlamak olduğunu gözönünde tutarak;

Ceza Hukuku alanında uluslar arası işbirliğini daha da geliştirmeyi arzu ederek:

Böyle bir işbirliğinin hükümlülerin sosyal rehabilitasyonunu kolaylaştıracağını ve adaletin amaçlarına hizmet edeceğini gözönünde tutarak;

Bu hedeflerin, suç işlemleri sonucu hürriyetlerinden mahrum edilen yabancılara mahkûmiyetlerini kendi toplumsal çevrelerinde çekme imkânını tanınmasını gerektirdiğini gözönünde tutarak; ve

Bu amacın hükümlü yabancıların kendi ülkelerine nakledilmesiyle en iyi şekilde elde edilebileceğini gözönünde tutarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1 – Tanımlar

Bu sözleşme hükümlerine göre:

a) “Mahkûmiyet” bir suç dolayısıyla mahkeme tarafından verilip sınırlı veya sınırsız bir süre için hürriyeti bağlayıcı herhangi bir cezalandırma veya tedbir anlamındadır.

b) “Yargı” mahkûmiyet kararı veren mahkemenin bir kararı veya emri anlamındadır.

c) “Hüküm Devleti” nakledilebilecek veya nakledilmiş olan kişi hakkında hükmün verildiği Devlet anlamındadır.

d) “Yerine Getiren Devlet” mahkûm edilen kişinin, mahkûmiyetinin infazı için nakledilebileceği veya nakledildiği Devlet anlamındadır.

MADDE 2 - Genel Esaslar

1) Taraflar hükümlü kişilerin bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak nakledilmesi ile ilgili olarak birbirine en geniş ölçüde işbirliği sağlamayı üstlenirler.

2) Âkit bir Devlette mahkûm edilen bir kişi, hakkında verilen mahkûmiyetin yerine getirilmesi için, bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak, diğer bir Âkit Devlete nakledilebilecektir. Hükümlü bu maksatla, hüküm Devletine veya yerine getiren Devlete bu Sözleşme gereğince, nakil edilme isteğini beyan edebilir.

3) Nakil, hüküm Devleti veya yerine getiren Devlet tarafından talep edilebilecektir.

MADDE 3 – Nakil Şartları

1) Mahkûm edilen kişi bu Sözleşme uyarınca yalnızca aşağıdaki şartlarla nakledilebilecektir:

- a) Hükümlü, yerine getiren Devletin uyuşu ise;
- b) Yargı kesinleşmiş ise;
- c) Nakil talebinin alındığı tarihte, hükümlünün yerine getirilecek en az altı aylık mahkûmiyetinin bulunması veya mahkûmiyet süresinin belirsiz olması;
- d) Hükümlü tarafından veya, yaşı veya fizikî veya aklî durumu nedeniyle iki Devletin birinin gerekli görmesi halinde hükümlünün kanunî temsilcisi tarafından nakline rıza gösterilmiş ise;
- e) Mahkûmiyetin verilmesine esas olan fiiller ve ihmaller yerine getiren Devlet hukukuna göre bir suç teşkil ediyor ise veya kendi ülkesinde işlenmesi halinde suç teşkil edecek ise; ve
- f) Hüküm Devleti ile yerine getiren Devlet nakilin yapılmasında anlaşmışlar ise.

2) İstisnaî hallerde, Âkit Devletler, hükümlünün infaz edilecek mahkûmiyet süresinin 1 (c) fıkrasında belirtilenden daha az olması halinde dahil, nakil konusunda anlaşabilirler.

3) Her Devlet, imza ya da onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdiî sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir beyan ile diğer Âkit Devletlerle ilişkilerinde 9 uncu maddenin 1 inci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen usullerden birini uygulama dışı tutacağını beyan edebilir.

4) Her devlet, har zaman, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyan ile, bu Sözleşme amaçlarına göre “vatandaş” terimini kendisini ilgilendirdiği ölçüde tanımlayabilir.

MADDE 4 – Bilgi Sağlama Yükümlülüğü

1) Bu Sözleşmenin uygulanabileceği her hükümlü, hüküm Devleti tarafından bu Sözleşme'nin içeriğinden haberdar edilecektir.

2) Hükümlü, Bu Sözleşme gereğince nakledilmesi hususundaki isteğini hüküm Devletine beyan etmiş ise, Bu Devlet durumu yargının kesinleşmesinden sonra en kısa zamanda yerine getiren Devlete bildirecektir.

3) Bu bilgiler aşağıdaki hususları kapsayacaktır:

- a) Hükümlünün adı, doğum tarihi ve yeri,
- b) Var ise yerine getiren Devletteki adresi,
- c) Mahkûmiyetin istinat ettiği olaylar hakkında bir açıklama,
- d) Mahkûmiyetin niteliği, süresi ve infaza başlama tarihi,

4) Hükümlü isteğini yerine getiren Devlete bildirmiş ise, hüküm Devleti bu Devlete talebi üzerine yukarıdaki 3 üncü fıkrada belirtilen bilgileri iletacaktır.

5) Hükümlü; nakil istemi üzerine her iki Devlet tarafından alınan bütün kararlar ile hüküm Devleti veya yerine getiren Devlet tarafından önceki fıkralar gereğince yapılan bütün işlemlerden yazılı olarak haberdar edilecektir.

MADDE 5 - İstemler ve Cevaplar

1) Nakil istemleri ve cevapları yazılı olarak iletilecektir.

2) İstemler talep eden Devlet Adalet Bakanlığı tarafından yapılacaktır. Cevaplar aynı yollardan gönderilecektir.

3) Her Âkit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile başka haberleşme yollarını kullanacağını belirtebilir.

4) Talep edilen Devlet, istenilen nakle rıza gösterip göstermediğine dair kararını en kısa sürede talep eden Devlete bildirecektir.

MADDE 6 – Sağlanacak Belgeler

1) Yerine getiren Devlet, Hüküm Devleti tarafından talep olunması halinde aşağıdaki belgeleri sağlayacaktır:

- a) Hükümlünün, kendi Devlet vatandaşı olduğunu belli eden bir belge veya bildirim,
- b) Hüküm Devletinde verilen mahkûmiyete esas olan fiil ve ihmallerin yerine getiren Devlette kendi kanununa göre suç teşkil ettiğine veya kendi ülkesinde işlenmesi halinde suç teşkil edeceğine dair yerine getiren Devletin ilgili Kanununun örneği
- c) 9. maddenin (2) fıkrasında sözü edilen bilgiyi içeren bir açıklama.

2) Nakil isteminde bulunmuş ise ve iki Devletten biri daha önce nakle rıza göstermeyeceğini belirtmiş olmadıkça, hüküm Devleti aşağıdaki belgeleri yerine getiren Devlete sağlayacaktır:

- a) Yargı kararının onaylanmış bir örneği ve hükmün dayandığı Kanun;
- b) Geçici tutuklama ve ceza indirilmesi de dahil olmak üzere mahkûmiyetin ne kadarının infaz edildiğini gösteren ve mahkûmiyetin yerine getirilmesiyle ilgili diğer unsurları içeren bir açıklama;
- c) 3 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendinden belirtildiği şekilde, nakle rıza gösterildiğine dair bir beyan ve
- d) Gerekli olduğu takdirde, hükümlü hakkındaki tıbbi veya sosyal raporlar, hüküm Devletindeki tedavisi hakkında bilgi ve yerine getiren Devlette tedavisinin devamı için tavsiyeler.

4) Her iki Devlet, nakil isteminde bulunmadan veya nakle rıza gösterip göstermeyeceğine dair karar almadan önce yukarıda 1 inci ve 2 inci fıkralarda belirtilen belge veya bildirimlerden herhangi birinin sağlanmasını isteyebilir.

MADDE 7 – Rıza ve Rızanın Doğruluğunun Saptanması

1) Hüküm Devleti, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, nakil için rıza vermesi gerekli kişinin bunu isteğiyle ve hukuki sonuçlarını tümüyle bilerek yapmasını temin edecektir. Bu rızanın verilmesine ilişkin usul hüküm Devletinin kanunlarına tâbi olacaktır.

2) Hüküm Devleti, yerine getiren Devlete bir konsolos veya yerine getiren Devletle mutabık kalınacak başka bir görevli vasıtasıyla, rızanın yukarıda 1 inci fıkrada öngörülen şartlarda verildiğini doğrulama imkânını sağlayacaktır.

MADDE 8 – Naklin, Hüküm Devleti Bakımından Etkileri

1) Hükümlünün, yerine getiren Devlet mercilerince teslim alınması, hüküm Devletinde mahkûmiyetinin infazının tâlik edilmesi sonucunu doğuracaktır.

2) Yerine getiren Devlet mahkûmiyetin infazının tamamlandığı görüşüne varmış ise, hüküm Devleti bundan böyle hükmü infaz edemez.

MADDE 9 – Naklin, Yerine Getiren Devlet İçin Etkileri

1) Yerine getiren Devlet yetkili mercileri:

a) 10 uncu maddede öngörülen şartlar içinde, derhal veya bir mahkeme veya idarî kararlar mahkûmiyetin infazına devam edecek; veya

b) Adlî veya idarî bir kararlar, hüküm Devletinde verilen müeyyideyi 11 inci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde aynı suç dolayısıyla yerine getiren Devlet kanunlarında öngörülen bir müeyyide ile ikame etmek suretiyle, mahkûmiyet kararını o Devletin kararına dönüştürecektir.

2) Yerine getiren Devlet, talep edilmesi halinde, hükümlünün nakledilmesinden önce bu usullerden hangisini takip edeceğini hüküm Devletine bildirecektir.

3) Mahkûmiyetin infazı, yerine getiren Devlet Kanununa göre yapılacak ve yalnızca bu Devlet tüm gerekli kararların alınmasında yetkili olacaktır.

4) Kendi millî mevzuatına göre bir başka Âkit Devletin topraklarında işlenen suç dolayısıyla aklî durumu nedeniyle cezaî yönden sorumlu görülmeyen kişilere uygulanacak önlemleri 1 inci fıkrada öngörülen usullerden biriyle infaz edemeyecek olan ve bu gibi kişileri tedavileri için kabule hazır olan her Âkit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildirim ile bu durumlarda izleyeceği usulleri belirtebilir.

MADDE 10 – İnfazın Devamı

1) İnfazın devamı halinde, yerine getiren Devlet, hüküm Devleti tarafından belirlenen şekilde hükmün hukukî niteliği ve süresi ile bağlı olacaktır.

2) Bununla birlikte bu mahkûmiyet niteliği veya süresi itibariyle yerine getiren Devlet Kanunu ile bağdaşmıyor ise, veya bu Devletin Kanunu gerektiriyor ise bu Devlet bir mahkeme veya idarî merci kararıyla müeyyideyi aynı nitelikteki bir suç için kendi kanunu tarafından öngörülen bir ceza veya önleme dönüştürebilir. Cezalandırma veya önlem, mümkün olduğu kadar niteliği itibariyle yerine getirilecek mahkûmiyete uygun olacaktır. Tayin olunacak ceza veya tedbir, niteliği ve süresi itibariyle, hüküm Devletinde verilen müeyyideden ağır olmayacağı gibi yerine getiren devlet Kanununda öngörülen azamî miktarı da aşmayacaktır.

MADDE 11 – Mahkûmiyetin Değiştirilmesi

1) Mahkûmiyetin değiştirilmesi halinde, yerine getiren Devlet Kanununda öngörülen usuller uygulanacaktır. Yetkili merci hükmü değiştirken;

- a) Hüküm Devletinde verilen yargı açıkça veya zımnen yer aldığı takdirde olaylarla ilgili tesbit (subut) lerle bağlı olacaktır;
- b) Hürriyeti bağlayıcı müeyyideyi para müeyyidesine çeviremeyecektir.
- c) Hükümlü tarafından çekilen hürriyeti bağlayıcı sürenin tamamını mahsup edecektir.
- d) Hükümlünün cezalandırma durumunu ağırlaştırmayacak ve yerine getiren Devlet Kanununun işlenen suç veya suçlar için öngörebileceği herhangi bir asgarî miktarla bağlı olmayacaktır.

2) Mahkûmiyetin değiştirilmesi işlemi, hükümlünün naklinden sonra yapılmış ise yerine getiren Devlet bu şahsı işlemler sonuçlanıncaya kadar nezarette bulunduracak veya yerine getiren Devlette bulunmasını sağlayacak önlemler alacaktır.

MADDE 12 – Özel Af, Genel Af, Cezanın Tahfifi

Her Devlet kendi Anayasası veya diğer Kanunlarına uygun olarak genel ve özel af çıkarabilir veya hükmedilen cezayı tahfif edebilir.

MADDE 13 – Yargının Yeniden Tetkiki

Yalnızca hüküm Devleti yargının yeniden tetkiki için yapılacak herhangi bir başvuru hakkında karar verme yetkisine sahip olacaktır.

MADDE 14 - İnfazın Sona Erdirilmesi

Yerine getiren Devlet, hüküm Devleti tarafından mahkûmiyet kararının uygulanır olmadığı sonucunu doğurabilecek herhangi bir karar veya tedbir bildirir bildirmez, mahkûmiyetin infazını sona erdirecektir.

MADDE 15 - İnfaz Hakkında Bilgi

Yerine getiren Devlet aşağıdaki hallerde mahkûmiyetin infazı ile ilgili olarak hukuk Devletine bilgi sağlayacaktır.

- a) İnfaz işlemi tamamlandığı sonucuna vardığı takdirde;
- b) İnfaz işleminin tamamlanmasından önce hükümlü nezaretten kaçmış ise; veya
- c) Hüküm Devleti özel bir rapor talep etmiş ise.

MADDE 16 – Transit

1) Âkit bir Devlet bir hükümlünün kendi ülkesine veya kendi ülkesinden nakli konusunda diğerk bir Âkit Devlet veya bir üçüncü Devlette anlaşmaya varmış bulunan bir Âkit Devletin transit talebine, kendi kanununa uygun olarak izin verecektir.

2) Âkit bir Devlet aşağıdaki hallerde transit talebini reddedebilir:

- a) Hükümlü kendi vatandaşı ise veya
- b) Mahkûmiyete neden olan suç, kendi Kanununa göre suç teşkil etmiyorsa.

3) Transit talepleri ve cevapları 5. maddenin (2) ve (3) fıkralarındaki hükümlerde belirtilen yollardan iletilecektir.

4) Taraflardan biri üçüncü bir Devletin ülkesine veya ülkesinde yapılacak bir nakil için bir başka Taraf Devletle anlaşmaya varması halinde, bu Devletin hükümlünün kendi ülkesinden transit geçmesi talebine izin verebilecektir.

5) Transite müsaade etmesi istenilen Taraf Devlet yalnızca ülkesinden transit için gerekli hüküm zarfında hükümlü şahsı nezarete tutabilir.

6) Transite müsaade etmesi talep edilen Devletin hükümlünün hüküm Devleti ülkesinden hareketinden önceki fiiller veya hükmedilen mahkûmiyetler için transit Devlet ülkesinde takibata uğramayacağı veya önceki fıkradaki istisna dışında nezarete alınmayacağı veya herhangi bir şekilde kişisel hürriyetinin kısıtlanmayacağı hususunda teminat vermesi istenilebilir.

7) Transit geçiş Âkit bir Devlet ülkesi üzerinden hava yolu ile yapılırsa ve o ülkeye iniş öngörülmemişse, transit talebinde bulunulmasına gerek yoktur. Bununla birlikte her Devlet imza veya onaylama, kabul, tasvip veya katılma belgesinin verilmesi sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildirim ile kendi ülkesi üzerinden yapılacak her transit geçişin bildirilmesini isteyebilir.

MADDE 17 – Kullanılacak Dil ve Masraflar

1) 4 üncü maddenin 1 ilâ 4 üncü fıkralarında öngörülen bilgiler gönderilen Âkit Devletin dili veya Avrupa Konseyi resmî dillerinden biriyle verilecektir.

2) Aşağıdaki 3 üncü fıkranın hükümleri saklı kalmak kaydıyla, nakil taleplerinin veya buna mesnet olan belgelerin tercümesi istenilmeyecektir.

3) Her Devlet, imza esnasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerini tevdi ederken, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildirim ile, nakil istemleri veya buna mesnet olan belgelere, kendi lisanına veya Avrupa Konseyi resmî dillerinden birine veya bu dillerden belirteceği bir dile yapılmış tercümesinin eklenmesini isteyebilir. Bu münasebetle Avrupa Konseyinin resmî dili veya dillerinden başka herhangi bir dildeki çevirileri kabule hazır olduğunu bildirebilir.

4) 6 ıncı maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde öngörülen istisna dışında bu sözleşme uyarınca iletilen belgeler onaylanmayacaktır.

5) Bu Sözleşme uygulanırken doğan masraflar münhasıran hüküm Devleti ülkesinde doğan masraflar dışında, yerine getiren Devlet tarafından karşılanacaktır.

MADDE 18 – İmza ve Yürürlüğe Girme

1) Bu Sözleşme Avrupa Konseyine üye Devletin ve hazırlanmasına katılan Avrupa Konseyine üye olmayan Devletin imzasına açıktır. Sözleşme, onay, kabul veya tasvibe tâbi tutulacaktır. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

2) Bu Sözleşme, Avrupa Konseyine üye olan 3 Devletin 1 inci fıkra hükümlerine uygun olarak, Sözleşme ile bağlı olduklarına dair mutabakatlarını bildirdikleri tarihten başlayarak üç aylık bir sürenin dolmasını isteyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3) Sonradan Sözleşme ile bağlı olduğuna dair mutabakatını beyan eden herhangi bir devlet ile ilgili olarak, Sözleşme, onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden sonra ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 19 – Avrupa Konseyine Üye Olmayan Devletlerin Katılması

1) İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Âkit Taraflarla istişarede bulunduktan sonra, Avrupa Konseyine üye olmayan ve 18 (1) maddede belirtilmeyen herhangi bir Devleti, Avrupa Konseyi Statüsünün 20/1 fıkrasında da öngörüldüğü üzere çoğunluk kararıyla ve Komitede bulunmayan yetkili Âkit Devletlerin temsilcilerinin oybirliği ile, bu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.

2) Sözleşme katılan her Devlet için katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi tarihinden sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 20 – Ülke Yönünden Uygulama

1) Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul veya katılma belgesini tevdi ederken, bu Sözleşmenin uygulanacağı toprağı veya toprakları belirtebilecektir.

2) Her Devlet, daha sonra her zaman Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile, bu Sözleşmenin uygulanmasını bu bildirimde belirtilen herhangi bir başka toprağına teşmil edebilir. Sözleşme, bu toprak için bildirim Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3) Yukarıdaki iki fıkra uyarınca yapılmış herhangi bir bildirimde, belirtilen her toprak için, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile geri alınabilir. Geri alma,

bildirimini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü geçerli olacaktır.

MADDE 21 – Zaman Bakamından Uygulama

Bu Sözleşme, yürürlüğe girmesinden önce, veya sonra verilmiş hükümlerin yerine getirilmesinde uygulanacaktır.

MADDE 22 – Diğer Anlaşma ve Sözleşmelerle İlişki

1) İşbu Sözleşme, yüzleştirme veya tanıklık amacıyla nezarete bulunan kişilerin naklini öngören suçluların geri verilmesi ile ceza işlerinde uluslararası işbirliğine ilişkin diğer sözleşmelerden doğan hakları ve yükümlülükleri etkilemeyecektir.

2) İki veya daha fazla Âkit Devlet, hükümlülerin nakledilmesi konusunda anlaşma veya sözleşme yapmışlar veya bu alandaki ilişkilerini başka şekilde düzenlemişlerse veya gelecekte bu şekilde düzenleyeceklerse, işbu Sözleşme yerine bu anlaşma veya antlaşmayı uygulamaya veya ilişkilerini buna uygun olarak düzenlemeye yetkili olacaklardır.

3) İşbu Sözleşme; Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesine taraf olan Devletlerin, bu Sözleşmede yer alan kuralların uygulanmasını kolaylaştırmak veya hükümlerini tamamlamak için, o Sözleşme ile ilgili konularda birbirleriyle ikili veya çok taraflı anlaşma yapma haklarına hanel getirmez.

4) Nakil istemi, hem bu Sözleşmenin hem de Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesi veya hükümlülerin nakli hakkında bir başka anlaşma ve andlaşmanın kapsamına giriyor ise, nakil talebinde bulunan Devlet; talepte bulunurken bu anlaşmalardan hangisine dayanıldığını belirtecektir.

MADDE 23 – Dostça Çözüm

Avrupa Konseyi Suç Sorunları Komitesi işbu Sözleşmenin uygulanmasını izleyecek ve uygulamadan doğabilecek herhangi bir sorunun dostça çözümlenmesini kolaylaştırmak için gereken katkıyı sağlayacaktır.

MADDE 24 – Feshin Bildirilmesi

1) Her Âkit Taraf, her zaman, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildirim ile bu Sözleşmeyi feshedebilecektir.

2) Fesih bildirimini, bildirimini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonraki üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü hüküm ifade edecektir.

3) Bununla birlikte, işbu Sözleşme böyle bir bildirim alındığı tarihten önce Sözleşme hükümleri uyarınca nakledilmiş bulunan hükümlülerin mahkûmiyetlerinin yerine getirilmesi için uygulanmaya devam edecektir.

MADDE 25 – Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyine üye Devletlere, bu Sözleşmenin hazırlanmasına katkıda bulunan üye olmayan Devletlere ve bu Sözleşmeye katılan her Devlete aşağıdaki hususları bildirecektir:

- a) Bütün imzaları;
- b) Bütün onaylama, kabul, tasvip veya katılma belgeleri tevdilerini;
- c) 18 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları, 19 uncu maddenin 2 inci fıkrası ve 20 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihlerini;
- d) Bu Sözleşme ile ilgili olarak yapılan bütün işlemleri, beyanları, bildirim ve bildirimleri.

Yukarıdaki hükümlerin kanıtı olmak üzere, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıdaki imzası bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

21 Mart 1983 tarihinde Strasbourg'da, İngilizce ve Fransızca olarak ve iki metin aynı derecede geçerli sayılmak üzere, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyine üye Devletlere ve bu Sözleşmenin hazırlanmasında katkıda bulunan üye olmayan Devletlere ve bu Sözleşmeye katılmaya davet edilen her Devlete Sözleşmenin onaylanmış örneklerini iletacaktır